

Till
Kommunstyrelsen

Kopia för kännedom till kommunfullmäktige

Revisionskrivelse.

**Granskning av upphandlingen avseende konsultstöd relaterat till
avyttrings/försäljningsprocessen av SEVAB:s värmeverk.**

På uppdrag av Strängnäs kommuns Kommunrevision har Deloitte AB fått i uppdrag att genomföra en granskning av upphandlingen avseende konsultstöd relaterat till avyttrings/försäljningsprocessen av SEVAB:s värmeverk. Syftet med uppdraget har främst varit att utvärdera huruvida avyttrings- och anbudsprocessen så här långt har skett i enlighet med kommunfullmäktiges beslut och gällande lagstiftning.

Den sammanfattade bedömningen är att utformandet av upphandlingsunderlaget, och de kriterier som har viktats i upphandlandet av konsultstöd, är förenlig med de politiska beslut som fattats inom Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen. Baserat på den dokumentation och den information som ingått i granskningen, finns inget som indikerar att kommunen inte valt det anbud som motsvarar behovet och inte heller att upphandlingen inte har skett i enlighet med Lag om Offentlig upphandling (LOU) eller kommunens styrdokument relaterade till upphandling. Revisionen har inte heller funnit någon information som indikerar att det skulle ha förekommit någon form av korruption/mutor.

Revisionen har noterat att den risk- och konsekvensanalys som KF beslutade om i sitt beslut om avyttringsprocessen i januari 2020, och som är kopplat till försäljningen av värmeverket, inte har gjorts och sålunda inte heller har presenterats för Kommunstyrelsen innan sommaren såsom KF beslutade. Denna avvikelse har inte heller återrapporterats till KF. Vid denna rapports färdigställande i december 2020 konstaterar revisionen att analysen fortfarande inte är färdig.

Revisionen noterar också att uppdraget att göra en risk- och konsekvensanalysen för kommunens risker har getts till samma externa företag som, enligt sitt anbud till kommunen, har betydande ekonomisk vinning av att en försäljning av värmeverket kommer till stånd.

Det har inte framkommit någon information som tyder på att det förekommit odokumenterade träffar från den tidpunkt som avtal avseende konsultstöd tecknades till projektstart i september med undantag av ett möte den 19 maj 2020. Från detta har

STRÄNGNÄS KOMMUN

KOMMUNREVISIONEN

det inte har gått att ta del av några mötesnoteringar då enligt intervjuerna några sådana inte skrevs. Vidare kan enligt uppgift möten inom projektgruppen ha ägt rum under sommaren 2020 men inga minnesanteckningar finns från sådana möten.

Utifrån granskningsresultaten rekommenderar revisionen att Kommunstyrelsen:

- Bör se över processen för att dokumentera samtliga steg i upphandlingar. Vår bedömning är att även om det inte finns något uttryckligt krav på att en tjänsteanteckning ska ske efter en muntlig presentation av en offert så följer enligt insynsprincipen att en upphandlande myndighet måste kunna visa vilka uppgifter en referent lämnat och även dokumentera dessa. Framförallt i samband med muntliga möten/kontakter är det av stor vikt att mötesnoteringar dokumenteras. Det kan i ett senare skede bli viktigt att kunna bevisa vad som sagts och kommunen kan behöva styrka att upphandling skett i enlighet med lag och intern policy.
- Offentlig upphandling är ett riskområde för korruption och mutor eftersom det finns egenskaper i upphandlingen som kan ge utrymme för sådant. Kommunens Inköps- och Upphandlingspolicy bör därför uppdateras att även förtydliga/inkludera den strategi kommunen beslutat om för att motverka korruption och jäv.
- Bör stärka sin kontroll över att de uppdrag som beslutas och ges från Kommunfullmäktige verkställs och återrapporteras enligt tidplan. För de fall då KF:s beslut inte har fullföljts bör detta kommuniceras och återrapporteras till KF med angivande av orsak.
- Bör utreda om det är lämpligt att risk- och konsekvensanalyser, som kan komma att innehålla Kris- och beredskapsrelaterade frågeställningar, uppdras åt externa aktörer att utföra.

Revisionen önskar svar från kommunstyrelsen senast 2021-03-30.

Kjell Oretorp
Ordf. i kommunrevisionen

Stefan Behrnetz
Vice ordf.

Strängnäs 2020-12-07

Signatursida

Detta dokument har elektroniskt undertecknats av följande undertecknare:

Namn	Kjell Gunnar Oretorp
Datum & Tid	2020-12-15 19:06:00 +01:00
Identifikationstyp	Svensk e-legitimation
Identifikations-id	_097db0b5820932146d81a6c3538dcd052c

Namn	STEFAN BEHRNETZ
Datum & Tid	2020-12-16 10:16:14 +01:00
Identifikationstyp	Svensk e-legitimation
Identifikations-id	_09f661d700934771026b9047cd3aba62fc



[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)



Strängnäs kommun

Granskningsrapport

Stockholm den 4 december 2020

Innehåll

Innehåll	1
1. Uppdraget	2
1.1. Bakgrund	2
1.2. Uppdragets syfte	2
1.3. Uppdragets utförande	3
1.4. Avgränsningar	3
1.5. Sammanfattande bedömning	4
2. Resultat	5
2.1. Upphandling	5
2.1.1. Upphandlingsunderlag och utvärdering	5
2.1.2. Vår bedömning	6
2.1.3. Kommunens styrdokument	6
2.1.4. Vår bedömning	6
2.2. Avtal	7
2.3. Övriga frågor	7
2.3.1. Mötesanteckningar	7
2.3.2. Vår bedömning	7
2.3.3. Intressekonflikt	8
2.3.4. Vår bedömning	8
Bilaga 1. Erhållen dokumentation relaterad till Strängnäs kommun	9

1. Uppdraget

1.1. Bakgrund

Strängnäs kommun beslutade i slutet av 2019 att undersöka förutsättningarna för att avyttra ett värmeverk som formellt ägs av bolaget SEVAB Strängnäs Energi AB ("SEVAB"), som i sin tur ägs av det kommunalt ägda bolaget Strängnäs kommunföretag AB. I samband med detta beslutades att upphandla konsultstöd som innebar att uppdragstagaren aktivt skulle förmedla och biträda i affären mellan kommunen och en eventuell framtida köpare ("konsultuppdraget"). Förutsättningen för att en försäljning ska kunna ske är att Kommunfullmäktige formellt godkänner att värmeverket ska avyttras, vilket förväntas ske under första halvan av 2021.

I upphandlingen deltog fem anbudsgivare, Advokatbyrån Oebergs AB, ICECAPITAL Securities AB, Ernst & Young Corporate Finance AB ("E&Y"), Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB ("PwC") och KPMG AB ("KPMG") och uppdraget vanns av den senare.

1.2. Uppdragets syfte

På uppdrag av Strängnäs kommuns Kommunrevision ("Kommunrevisionen" eller "Uppdragsgivaren") har Deloitte AB ("Deloitte" eller "vi") fått i uppdrag att genomföra en granskning av upphandlingen avseende konsultstöd relaterat till avyttrings/försäljningsprocessen av SEVAB:s värmeverk. Syftet med uppdraget har främst varit att utvärdera huruvida processen för upphandling skett i enlighet med Kommunfullmäktiges beslut och gällande lagstiftning.

Vårt uppdrag har varit att besvara Kommunrevisionens frågor enligt nedan, indelade i tre olika granskningsområden, där resultatet av vår granskning presenteras med våra iakttagelser och vår bedömning enligt nedan.

Område	Referens
Upphandling	2.1
Avtal	2.2
Övriga frågor	2.3

Upphandling:

1. Vem/vilka hade ansvaret för utformandet av upphandlingsunderlaget och hur kriterier har viktats och på vilka grunder?
2. Har processen för upphandling av konsultuppdraget skett i enlighet med det politiska beslut som togs i november 2019 och har det skett i enlighet med Lag om Offentlig upphandling (LOU)?
3. Har vi identifierat något i vår granskning som indikerar på att det kan ha förekommit någon form av korruption/mutor?

Avtal:

4. Har den process för konsultuppdraget som beskrevs i det vinnande anbudet, fram till och med datering av detta uppdragsbrev, efterlevts i enlighet med det som beskrevs i anbudet?
5. Hur har betalningar relaterat till konsultuppdraget skett (direkt mellan KPMG och kommunen eller/och via andra parter) samt går dessa att följa?

Övriga frågor:

6. Enligt Kommunrevisionen har det förekommit odokumenterade träffar på hög chefsnivå och Kommunrevisionen vill veta varför så har skett och även om det har ägt/ägar rum andra

träffar/samtal som de inte har kännedom om vilka är odokumenterade?

1.3. Uppdragets utförande

Vi har erhållit och granskat ett antal dokument, se bilaga 1 för erhållen dokumentation. Genomförda granskningsaktiviteter omfattar bland annat:

- Granskning av bakgrund till utformande av upphandlingsunderlag samt kriterier för utvärdering och vem/ vilka som beslutat om detta.
- Översiktlig analys om upphandling har skett i enlighet med LOU samt den upphandlingsprocess som finns inom Kommunen.
- Genomläsning av dokumentation såsom beslutsunderlag och annan relevant dokumentation samt kompletterande intervjuer.
- Översiktlig genomgång av avtal relaterade till konsultuppdraget samt eventuella sidoavtal.
- Översiktlig analys angående om det finns fler rådgivare än KPMG involverade i konsultuppdraget.
- Genomgång av mötesnoteringar avseende möten/samtal som skett under upphandlingsprocessen och konsultuppdraget.
- Intervjuer med övriga relevanta personer som identifierats.

Eftersom det upphandlade konsultuppdraget påbörjades i början av september 2020 har vi inte kunnat bedöma huruvida den process som beskrevs av KPMG i deras anbud (det vinnande anbudet) har efterlevts pga den korta tidsperiod som gått. Vi har inte identifierat några kostnader relaterade till konsultuppdraget varför ingen granskning av sådana transaktioner skett och inte heller har någon granskning av kontrollaktiviteter och kostnadsuppföljning mot budget kunnat utföras.

Uppdraget baseras på den information och det material som har erhållits i samband med vår granskning. Vi har utgått ifrån att informationen och materialet är korrekt och fullständigt, vilket innebär att vi inte självständigt har verifierat den information och det material som har tillhandahållits.

Under utredningen har vi genomfört samtal och möten med följande personer för att erhålla information till vår granskning:

- Kjell Oretorp, Ordförande i Strängnäs kommuns kommunrevision
- Stefan Behrnetz, Vice ordförande i Strängnäs kommuns kommunrevision
- Per Malmquist, Ekonomichef Strängnäs kommun
- Lars Ekström, Kommundirektör Strängnäs kommun
- Jakob Högfeldt, Kommunstyrelsens Ordförande Strängnäs kommun
- Mats Lange, Inköpschef Strängnäs kommun
- David Lestander, Inköpsenheten Strängnäs kommun
- Ida Otken Eriksson, Inköpsenheten ansvarig för upphandling av konsulter Strängnäs kommun
- Ulrika Kalfholm, Finanschef- kommunikation via email

Intervjuerna har skett under oktober och november månad och alla intervjuade personer har haft samma roller under den aktuella granskningsperioden.

1.4. Avgränsningar

Granskningen har omfattat december 2019 till och med september 2020 om inte annat anges i rapporten, eventuella förfaranden som förekommit innan/efter denna period har således inte varit föremål för vår granskning, dock kan iakttagelser som noterats i vår rapport även ha skett under annan tidsperiod. Vårt uppdrag utgör inte en revision enligt någon revisionsstandard eller vedertagen revisionsred. Vårt utlåtande utgör därför inte något revisorsuttalande om den finansiella redovisningen eller den interna kontrollen inom Strängnäs kommun.

Vi har gjort en översiktlig granskning huruvida upphandlingen har skett i enlighet med LOU. Någon djupare utredning kring eventuell avvikelse eller ogiltighet mot de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU har inte utförts.

Vårt uppdrag har inte omfattat en bedömning huruvida anställda har erforderlig kunskap eller kompetens för att utföra sitt uppdrag, eller huruvida de har agerat lämpligt i förhållande till sin position.

Deloitte har i sin granskning inte gjort en bedömning av KPMGs oberoende i förhållande till den revisionsverksamhet som KPMG utför i kommunen och i de kommunala bolagen.

Vårt uppdrag har inte omfattat granskning av SEVAB, utan är avgränsad till Strängnäs kommun.

1.5. Sammanfattande bedömning

Vår bedömning är att utformandet av upphandlingsunderlaget, och de kriterier som har viktats i upphandlandet av konsultstöd, är förenlig med de politiska beslut som tagits inom Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen. Baserat på den dokumentation och den information vi tagit del av, finns inget som indikerar att kommunen inte valt det anbud som motsvarar behovet och inte heller att upphandlingen inte har skett i enlighet med Lag om Offentlig upphandling (LOU) eller kommunens styrdokument relaterade till upphandling. Vi har inte heller funnit någon information som indikerar att det skulle ha förekommit någon form av korruption/mutor.

Vi har noterat att en förändring i tidplanen för att leverera en risk- och konsekvensanalys har skett då denna inte har presenterats för Kommunstyrelsen innan sommaren 2020. Vår bedömning är att kommunikation om förändring av tidplanen borde ha skett då projektstart av konsultuppdraget blev uppskjuten till september 2020 på grund av rådande pandemi.

Vi har inte fått någon information som tyder på att det förekommit odokumenterade träffar från den tidpunkt som avtal avseende konsultstöd tecknades till projektstart i september 2020, dock har vi noterat ett möte den 19 maj 2020 från vilket vi inte har kunnat ta del av några mötesnoteringar då sådana inte togs under mötet, enligt uppgift från våra intervjuer. Enligt uppgift från Per Malmquist kan möten inom projektgruppen ha ägt rum under sommaren 2020 men inga minnesanteckningar togs vid dessa möten.

Vi har i vår granskning noterat några områden som skulle kunna förbättras avseende upphandlingsprocessen. Det ena är att säkerställa att samtliga steg i upphandlingen alltid dokumenteras. Vidare bör kommunens Inköps- och Upphandlingspolicy uppdateras att även att förtydliga/inkludera den strategi kommunen beslutat om för att motverka korruption och jäv.

2. Resultat

I detta avsnitt beskriver vi de iakttagelser som vi har identifierat under granskningen. De områden som omfattas av vår granskning framgår nedan. Respektive avsnitt avslutas med vår bedömning av aktuellt område.

Område	Referens
Upphandling	2.1
Avtal	2.2
Övriga frågor	2.3

2.1. Upphandling

I detta avsnitt har vi fokuserat på ansvaret för utformandet av upphandlingsunderlaget samt vilka som deltog i upphandlingen. Vi har gjort en översiktlig analys av den process som kommunen har följt relaterad till upphandlingen av konsultstöd för att utvärdera om denna har skett i enlighet med det politiska beslut som togs i slutet av 2019, och i början av 2020 samt i enlighet med Lag om Offentlig upphandling (LOU) samt om det finns någon information som indikerar på att det skulle ha förekommit någon form av korruption/mutor.

2.1.1. Upphandlingsunderlag och utvärdering

Vi har granskat bakgrunden till det utformade upphandlingsunderlaget avseende konsultstöd samt kriterier för utvärdering och beslut som skett. Vi har i vår granskning fått ta del av de beslutsunderlag som ligger till grund för utformningen av offertförfrågan. Vidare har vi tagit del av beslutet som ligger till grund för avyttringsprocessen och förslag till beslut som fattades i Kommunstyrelsen 2019-12-18 samt beslut om konsultstöd som togs av Kommunfullmäktige 2020-01-27 och undertecknades av ordförande Jakob Högfeldt. I underlaget finns även en utredning som PwC har utfört som ligger till grund för den långsiktiga ekonomiska plan som kommunen tog fram.

Det framgår i dokumentation KS/2020:60-059 att utvärderingsgruppen bestod av ekonomichef Per Malmquist och upphandlare David Lestander. Det lagstadgade minimum antal personer som ska närvara vid anbudsutvärdering är två personer vilket även sammanfaller med det som står beskrivet i kommunens Checklista för upphandling. Ida Otken Eriksson som ansvarar för upphandling av konsulttjänster inom kommunen skulle ha deltagit i utvärderingsgruppen men avstod pga en potentiell jävsituation som uppstod relaterad till en av anbudsgivarna, Idas roll blev istället att assistera med att dokumentera utvärderingen.

I intervjuer med personer som arbetar på inköpsenheten har vi fått veta att det är praxis att den person som är beställare av uppdraget också deltar i anbudsutvärderingen då denna person oftast har mest kunskap i sakfrågan. Det förefaller inte anmärkningsvärt att ekonomichef Per Malmquist deltar i utvärderingen då han har varit med i processen som initialt innebar att identifiera tillgångar som skulle kunna avyttras inom kommunen. Under den första av fem anbudspresentationer deltog även Sara McIlgrew från inköpsenheten men eftersom hon inte hade möjlighet att delta i de resterade anbudspresentationerna var Sara inte delaktig i den utvärdering som var grund till tilldelningsbeslutet, vilket dokumenterades i utvärderingsprotokollet. De två personerna från inköpsenheten beskrev under de intervjuer som hölls att de hade haft avstämningssamtal efter respektive anbudspresentation om vad de ansåg var bra respektive mindre bra med presentationen/anbudet men att inga noteringar dokumenterades efter samtalen utan dessa inkluderades i tilldelningsprotokollet.

Det framgår i dokumentation KS/2020:60-059 att utvärderingsgruppen bedömde att samtliga anbudspresentationer ansågs ha likvärdiga beskrivning av arbetsprocesser och metoder de avsett att använda, och därmed togs enbart anbudens kompetens och erfarenhet tillsammans med anbudspris i beaktning i samband

med utvärderingen. Praxis idag är att anbudens kvalifikationer och erfarenheter kan utgöra ett tilldelningskriterium. Detta framgår dock inte uttryckligen enligt lagstiftningen.

I sammanträdesprotokollet från Kommunfullmäktige 2020-01-27 står att en risk- och konsekvensanalys ska presenteras för Kommunstyrelsen innan sommaren 2020. Kommunfullmäktige beslutade att det bland annat behövdes en beskrivning av de ekonomiska konsekvenser, påverkan på kommunal verksamhet samt förändrade förutsättningar för de kommunala bolagen för att ledamöterna ska ha underlag för att kunna godkänna starten av en försäljning av värmeverket. I sammanträdesprotokollet står det att detta bör beslutas av Kommunfullmäktige i samma eller direkt efterföljande ärende. Det står inte i sammanträdesprotokollet vem som skulle ansvara för att utföra risk- och konsekvensanalysen.

Enligt information från ekonomichef Per Malmquist är det KPMG som kommer att utföra risk- och konsekvensanalysen, och i och med att projektstart blev uppskjuten till september försköts även framtagandet av denna till hösten. I Sammanträdesprotokoll i KS 2020-11-24 står det att KPMG avger en lägesrapport för "Projekt Calor", den eventuella avvecklingen av fjärrvärmeverket. Under sammanträdet går KPMG igenom övergripande tids- och aktivitetsplan, risk- och konsekvensanalys samt informerar om avyttringsprocessen.

2.1.2. Vår bedömning

Vi bedömer att upphandlingen av konsultstöd i sin helhet är förenlig med den upphandlingspolicy som finns. Eftersom valet av utvärderingsgrund och tilldelningskriterier är avgörande i samband med utvärderingen har vi fokuserat på granskning av dessa. Vi anser att de administrativa villkoren har informerat anbudsgivarna på ett tydligt sätt om vilka formella krav som gäller för att de ska kunna lämna anbud. Inköpsenheten har i upphandlingsdokumenten angett utvärderingsgrund och tilldelningskriterier som ligger till grund i deras analys för att identifiera det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Utvärderingsgrund och tilldelningskriterier har enligt uppgift varit desamma som för andra konsultupphandlingar som sker inom kommunen. Genom analys av inkomna offerter samt via intervjuer med berörda medarbetare inom kommunen finns inget som indikerar att kommunen inte valt det anbud som motsvarar behovet.

Vi har noterat att en förändring i tidplanen för att leverera en risk- och konsekvensanalys har skett då denna inte har presenterats för Kommunstyrelsen innan sommaren 2020. Vår bedömning är att kommunikation om förändring i tidplanen borde ha skett då projektstart blev uppskjuten till september 2020 på grund av rådande pandemi.

2.1.3. Kommunens styrdokument

Styrningen av upphandlingsarbetet inom kommunen sker genom en intern policy. Kommunen har två dokument som huvudsakligen omfattar att upphandla och kontraktera leverantörer. Den första är en övergripande Inköps- och Upphandlingspolicy och den andra är en checklista, "Upphandlarnas checklista", som Inköpsenheten använder sig av vid upphandling.

Inköps- och Upphandlingspolicyn syftar till att övergripande beskriva de principer som gäller för inköp av varor, tjänster och byggtreprenader. Policyn tydliggör vilka målsättningar som finns för kommunens upphandlingsverksamhet samt utgör ett ramverk för hur upphandlingsverksamheten ska bedrivas. Policyn har fastställts av Kommunfullmäktige som också har det övergripande ansvaret. Policyn beskriver inte uttryckligen kommunens strategi för att säkerställa hur de kan motverka korruption och jäv i upphandlingar, eller hänvisar till kommunens Riktlinjer mot korruption, mutor och jäv. Policyn hänvisar heller inte till den delegationsordning som finns inom kommunen och som finns beskrivet i styrdokumentet "Delegationsordning för Kommunstyrelsen i Strängnäs kommun".

Checklistan beskriver hur den praktiska hanteringen ska gå till vid en upphandling inom kommunen. Checklistan, saknar övergripande dokumenthanteringsprocesser samt fastställandet av vem som har det övergripande ansvaret för att riktlinjerna följs.

2.1.4. Vår bedömning

Enligt LOU ska upphandlande kommuner dokumentera hur upphandlingar genomförts. Dokumentationen ska vara tillräcklig för att motivera de beslut som har fattats under upphandlingen. Av dokumentationen ska motiven

bakom besluten under hela upphandlingsprocessen tydligt framgå. Vår bedömning är att även om det inte finns något uttryckligt krav på att en tjänsteanteckning ska ske efter en muntlig presentation, följer det dokumentationsskyldigheten enligt insynsprincipen att en upphandlande myndighet måste kunna visa vilka uppgifter en referent lämnat och även dokumentera dessa. Vi anser därför att kommunen bör se över processen för att dokumentera samtliga steg i upphandlingen. Framförallt i samband med muntliga möten/kontakter är det av stor vikt att mötesnoteringar dokumenteras. Det kan i ett senare skede bli viktigt att kunna bevisa vad som sagts, och kommunen kan behöva styrka att upphandling skett i enlighet med lag och intern policy.

2.2. Avtal

Eftersom det upphandlade konsultuppdraget startade i början av september 2020 har vi inte kunnat bedöma huruvida den process som beskrevs av KPMG i deras anbud (det vinnande anbudet) har efterlevts pga den korta tidsperiod som gått. Vi har översiktligt tagit del av den projektplan som finns ” Projektplan_Calor_UTKAST_2020-06-10” och tillhörande tidplan ” Tidplan Projekt Calor utkast 2020-09-03 och fått information om att projektet framskrider som planerat.

Vi har inte identifierat några kostnader relaterade till konsultuppdraget varför ingen granskning av sådana transaktioner skett och inte heller har någon granskning av kontrollaktiviteter och kostnadsuppföljning mot budget kunnat utföras.

Vi har via intervjuer informerats om att det inte finns några andra rådgivare eller sidoavtal som relaterar till uppdraget avseende konsultstöd för att avyttra värmeverket. I det vinnande anbudet har KPMG inkluderat att de avser använda två underleverantörer, SWECO samt advokatbyrån Skarp Stockholm, dock är vår förståelse att detta kommer regleras och hanteras av KPMG vilket innebär att kommunen inte kommer teckna avtal med dessa leverantörer relaterat till konsultstödet.

2.3. Övriga frågor

Under detta avsnitt har vi inkluderat frågor relaterade till om det har förekommit odokumenterade träffar på hög chefsnivå. Vidare har vi kortfattat beskrivet en potentiell intressekonflikt nedan.

2.3.1. Mötesanteckningar

Vi har identifierat två möten mellan kommunen och KPMG efter att KPMG vann uppdraget innan projektstart i september 2020. Från det första mötet (2020-05-14) har vi tagit del av en mötesanteckning avseende ett avstämningmöte inför avtalssignering med Olle Sörberg och Göran Flygt från KPMG samt Per Malmquist och Ida Otken Eriksson från kommunen, då ett antal frågor som hade skickats ut i förhand diskuterades. Enligt uppgift sköts några av frågorna som skulle diskuteras upp då parterna behövde mer input och betänketid. Ett nytt möte planerades in en knapp vecka senare (2020-05-19) för att diskutera de utestående frågorna samt reflektioner inför start av konsultuppdraget i september.

Kommunrevisionens ordförande Kjell Oretorp efterfrågade i ett e-mail till Per Malmquist (2020-07-10) om Kommunrevisionen kunde ta del av mötesanteckningar från det uppföljande mötet med representanter från KPMG i maj (2020-05-19). Enligt intervjuer med både Per Malmquist och Ida Otken Eriksson har inga anteckningar tagits vid detta möte. Enligt Ida diskuterades hur konsultuppdraget skulle utföras, t.ex. vilka personer och kompetenser som borde ingå i vilka arbets- och styrgrupper, och Idas bedömning var att det inte sades något som behövde antecknas eller dokumenteras utifrån hennes perspektiv som inköpare. Enligt Per Malmquist startade projektet i september. Vi har tagit del av KPMGs projektplan som styrker detta.

2.3.2. Vår bedömning

Vi har inte fått någon information som tyder på att det förekommit odokumenterade träffar från den tidpunkt som avtal avseende konsultstöd tecknades, förutom mötet den 19 maj 2020 till projektstart startade i september 2020, dock har vi inte kunnat säkerställa att samtal inom projektgruppen inte har ägt rum under ovan nämnda tidsrum. Enligt uppgift från Per kan fler möten med KPMG säkert ha skett under våren och sommaren, men att inga minnesanteckningar togs.

Genom översiktlig analys av projektplan, avtal och KPMGs offert, samt via intervjuer med berörda medarbetare inom kommunen är vår uppfattning att den process för konsultuppdraget som beskrevs i det vinnande anbudet, fram till och med datering av detta uppdragsbrev, efterlevts i enlighet med det som beskrevs i anbudet.

Vi har inte funnit bevis på att det förekommit någon form av korruption/mutor i samband med upphandlingen.

2.3.3. Intressekonflikt

KPMG har sedan tidigare uppdragen att utföra revision i kommunens bolag SEVAB, samt att vara sakkunnigt biträde till Kommunrevisionen. Avtalet mellan Kommunrevisionen och KPMG gäller till april 2021. Under våren 2020 upphandlade kommunen konsultstöd gällande avyttringsprocessen av SEVABs fjärrvärmerörelse. KPMG lämnade anbud och kommunen beslutade att tilldela KPMG konsultuppdraget som innefattade möjlighet till resultatbaserat arvode.

Mot bakgrund av de pågående revisionsuppdragen och det resultatbaserade arvodet förde kommunen och KPMG diskussioner om hur detta skulle hanteras. Som följd av dessa lämnade KPMG begäran om förhandsbesked till Revisorsinspektionen avseende förenlighet med revisionsuppdrag som sakkunnigt biträde och resultatbaserat arvode för rådgivningsuppdraget.

Revisorsinspektionen skriver i sitt beslut från 2020-06-26 att ett avtal mellan KPMG och kommunen som innefattar ett resultatbaserat arvode kan rubba förtroendet för byråns opartiskhet och självständighet (oberoende) i den revisionsverksamhet som KPMG utför i kommunen och i de kommunala bolagen. KPMG skriver i sitt svar till kommunen 2020-07-23 att de avstår från rätten att uppbära resultatbaserat arvode under den tid det pågår arbete med revision av det kommunala bolaget eller arbete med sakkunnigt biträde till Kommunrevisionen avseende räkenskapsåret 2020.

2.3.4. Vår bedömning

Beskrivningen av intressekonflikt under avsnitt 2.3.3 är baserad på det regelverk om oberoende som gäller för revisorer och revisionsverksamhet och inte på det upphandlingsrättsliga regelverket som vi har att bedöma. Den oberoendeproblematik som kan aktualiseras för KPMG till följd av resultatbaserat arvode enligt avtalet bör inte påverka bedömningen av huruvida upphandlingen har skett i enlighet med LOUs regler. Under vår granskning har vi inte funnit någon omständighet som tyder på intressekonflikt enligt ramverket för upphandlingsförfarandet.

KPMG har sedermera till följd av den potentiella intressekonflikten enligt oberoenderegelverket av sagt sig sin rätt till resultatbaserat arvode under den tid då de även tillhandahåller revisionstjänster till kommunen och dess ägda bolag. Även om det inte kan uteslutas, är vår bedömning att avstående från rätten till resultatbaserat arvode inte bör anses utgöra en otillåten ändring av det upphandlade avtalet, då detta avstående inte leder till att den ekonomiska balansen i avtalet rubbas till leverantörens fördel. Vi kan däremot inte utesluta att det kan finnas en risk för att den ursprungliga upphandlingen skulle ha fått ett annat utfall om detta varit känt redan under upphandlingsprocessen. Under vår granskning har vi dock inte funnit någon omständighet som tyder på detta.

Bilaga 1. Erhållen dokumentation relaterad till Strängnäs kommun

Avyttringsunderlag

Dnr KS/2019:644-0061 Avyttrings process- fjärrvärmerörelsen

Dnr KS/2019:644-0061 Tjänsteutlåtande

Dnr KS/2020:286-109

Sammanträdesprotokoll 2020-01-27

Sammanträdesprotokoll 2020-11-24

Revisorsinspektionen & Avståndstagande

Dnr 2020-863 Revisorsinspektionen BESLUT 2020-06-26

KPMG Avståndstagande- Patrik Anderbro 2020-07-23

Policy & Riktlinjer

Dnr KS/2019:625-003 Finanspolicy för Strängnäs kommun

KS/2016:706-003 Inköps- och Upphandlings Policy

Upphandlarnas Checklista

Upphandling Konsultstöd

KS/2020:60-059 Upphandlingsdokument

KS/2020:60-059 Protokoll avstämningsmöte inför avtalssignering

KS/2020:60-059 Uppdragsavtal- Konsultstöd av avyttringsprocessen SEVABs fjärrvärmerörelse

KS/2020:60-059 Prissättning

KS/2020:60-059 Delegationsbeslut

KS/2020:60-059 Protokoll utvärdering av kvalitet, upphandling av konsultstöd avyttringsprocess SEVABs fjärrvärmeverksamhet

Anbud- Konsultstöd avyttring av fjärrvärmeverket

KS/2020:60-059 KPMG AB

KS/2020:60-059 Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

KS/2020:60-059 Ernst & Young Corporate Finance AB

KS/2020:60-059 ICECAPITAL Securities AB

KS/2020:60-059 Advokatbyrån Oebergs AB

KPMG Anbudspresentation

Avtal

KS/2020:60-059 Ramavtal: Konsultstöd gällande avyttringsprocess- SEVAB:s fjärrvärmerörelse

Övrig dokumentation

Dnr KS/2020:286-109 Delegationsbeslut om sekretess



Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited (“DTTL”), its global network of member firms, and their related entities (collectively, the “Deloitte organization”). DTTL (also referred to as “Deloitte Global”) and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each DTTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about to learn more.

Deloitte is a leading global provider of audit and assurance, consulting, financial advisory, risk advisory, tax and related services. Our global network of member firms and related entities in more than 150 countries and territories (collectively, the “Deloitte organization”) serves four out of five Fortune Global 500® companies. Learn how Deloitte’s approximately 330,000 people make an impact that matters at www.deloitte.com.

Our advice is prepared solely for the use of the client. You may not disclose it or its contents to any other person without our prior written consent. No other person may rely on the advice and we accept no responsibility to any other person.

© 2020 For more information, contact Deloitte AB.